

LUHAMAA TELLISETÖÖSTUSED

Setomaa vald

Moodustati **2017**

Meremäe, Mikitamäe

Ja **Värskas** valla ühinemisel.

Juurde liideti Misso valla

Luhamaa nulk -Võromaal
paiknenud seto külad.

Rahvaarv: **3345** (01.08.2019)

Pindala: 461 km²

Külasid: 156

Suurim asula: **Värskas alevik**
441 elanikuga

SETUMAA KOGUMIK 5

Uurimusi Setumaa loodusest, ajaloost ja rahvakultuurist

EHITUSMATERJALIDE TÖÖSTUSTEST PETSERIMAAL 1920.–1930. AASTATEL

ELVI NASSAR

Eesti Vabaõhumuuseum, Vabaõhumuuseumi tee 12, 13521 Tallinn
elvi@evm.ee

Antakse ülevaade ehitusliku toorme seisukohalt olulistest maavaradest ja savi- ning telliskivitootmise arengust omaaegses Petseri maakonnas. Tehaseid ja tööstusi käsitletakse vastavalt nende tootmise profiilile: savi-, telliskivi-, tsementkivi-, kipsi- ja lubjakivitööstused, tuginedes peamiselt arhiiviallikatele, välitööde materjalidele, intervjuudele, kirjandusele ning omaaegsele perioodikale.

The article gives an overview of mineral resources that are important from the perspective of building materials as well as of the development of clay and brick manufacturing in the former Petseri (Pechory) County. Factories and industries are viewed according to their manufacturing profile and divided into clay, brick, cement tile, gypsum and limestone industries on the basis of archival sources, fieldwork materials, interviews, literary sources and the periodicals of the period.

В статье дается обзор природных ископаемых, важных с точки зрения строительного сырья, а также развития в бывшем Печорском уезде производств по изготовлению глиняных изделий и кирпичей. Заводы и предприятия рассматриваются соответственно профилю их производства – предприятия по глине, кирпичные, цементные, гипсовые и известковые. Основой исследования являются в основном архивные источники, полевые материалы, интервью, литература и периодика того времени.

SISSEJUHATUS

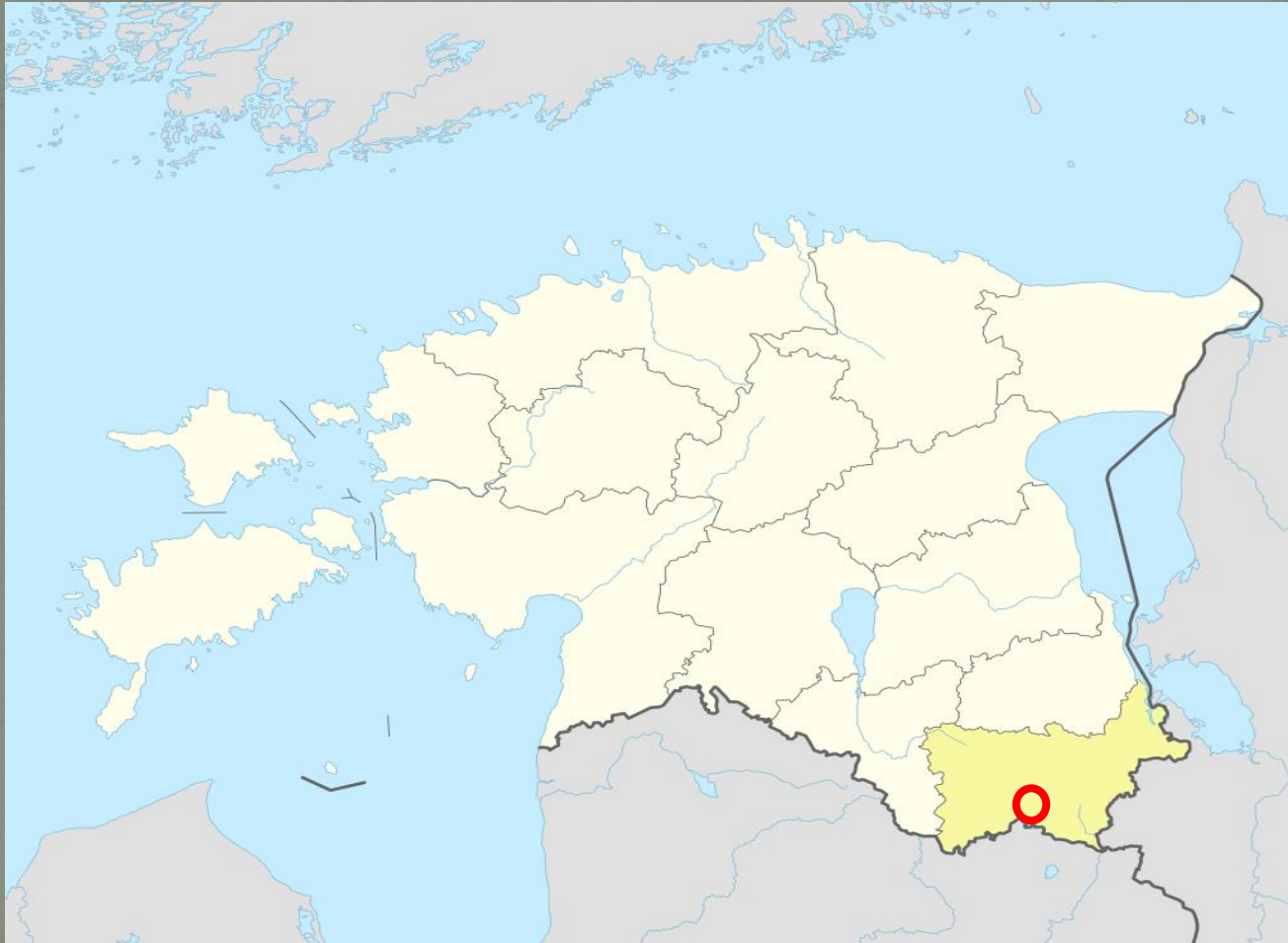
Pärast Vabadussõda lisandus Eesti üheksale maakonnale kaks uut, Valga- ja Petserimaa. Viimase põhiosaks kujunes ajalooline setode asuala, Setomaa, millega liideti Pihkva kubermangu mõned venelastega asustatud külad ning suuremad asulad nagu Irboska ja Laura. Maakonna keskuseks sai Petseri linn (Eesti ajalugu 2005, 59–62). Oma 1582 km² suuruse pindalaga¹ (EE VII 1994, 282) oli Petserimaa Eesti üks väiksemaid maakondi, selle majandust iseloo-

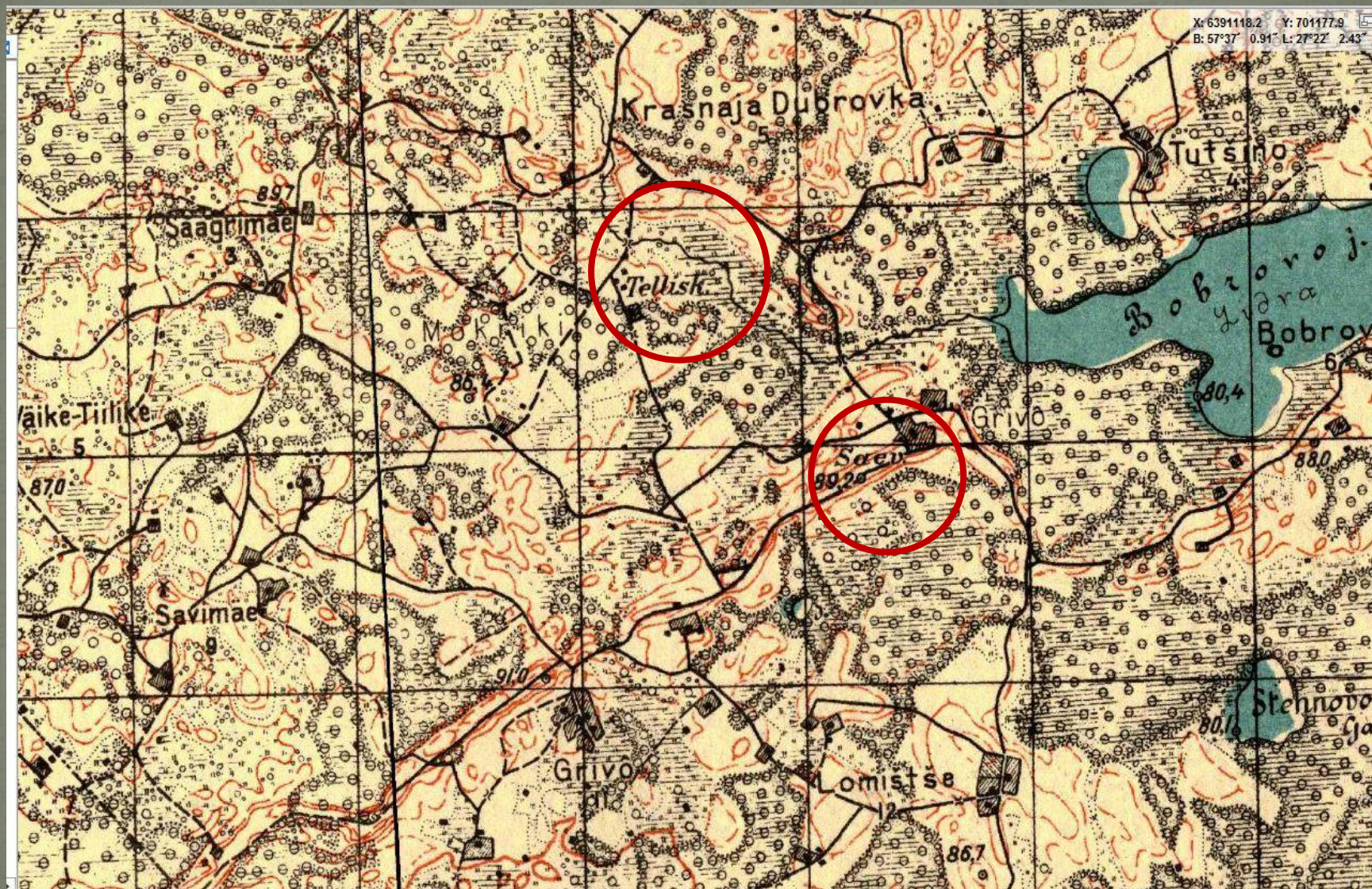
¹ Varasemates teatmikes on Petserimaa (Setomaa) kogupindala 1777,3 km² (Setumaa 1928, 2), 1581 km² (EE VII 1936, 707) ja 1891 km² (VE 1938, 1147).

VUNGI TELLISETÖÖSTUS

Vungi/Luha tellisetehas

Vungi tellisetehas 1939. a kaardil

Endine savikaevandamise koht Kriival

Kriiva küla tellisehoone ja -korstnaga

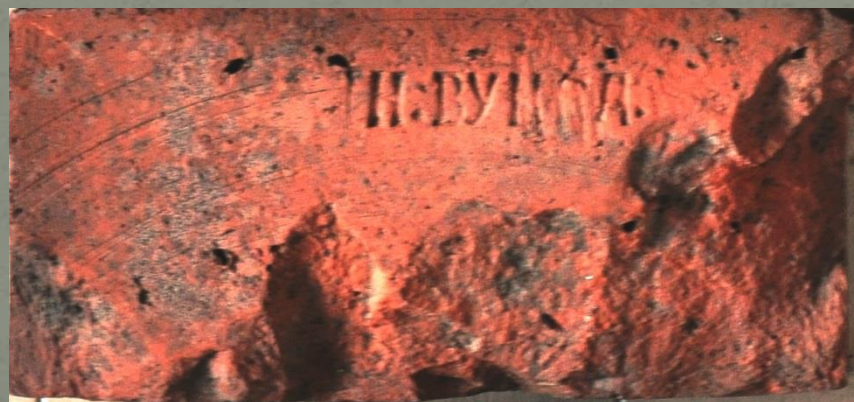

Endine savikaevandamise koht

Nikolai Vungi vabriku telliskivid

Vanad tellised teekatte täidisena. Kriiva küla

- Aleksander Vungi (1841-1918)
- Nikolai Vungi (1872 - 1953?)
- Aleksander Vungi (1907-1966)

Vungi laualõikus ja savitöööstus

Teadaanne
Kaubandus-tööstuskajale ainuikilise tööstusettevõtte registreerimiseks.

1. Oma ees- ja perekonna nimi - Nikolai Vungi, Eesti kodanik
sündinud 1872 aastal.

2. Pina nimetus: Laualõikus Nikolai Vungi

3. Ettevõtte Aiala, asukoht ja tegevuse algamise aeg: Auru loms-
loikus, asub Misso vallas, Griiva talus ja asutatud 1923 a.

4. Annan firma allkirjaks: *N. Vungi*

Misso vallavalitsus teendab, et eelolev teadaanne on alla-
kirjutatud Misso vallas, Griiva talus elutsava kodanik Nikolai
Vungi poolt.
6 senti tempelmarke markides siinjuures kustutatud.
Misso, 19. jaanuaril 1923 aastal H.

Abi vallavanem *Kase*

Wallasekretär *Kase*

SISSETEKST

24. i. 1928

26 7688/A

V. a.

Siin juures teadaanne
registreerimiseks, täiendavalt
teatam, et minu tööstus
on küll asutatud 1923 aastal
kuul 1227 aastal jätles maha,
selle tähta reagu aasta ei
saanud tähta. Käesoleval
aastal 1st veebruaril rannatsen
huusi käima panna, selle tähta
on jaanud ka registreerimise
nädalge hisemars. Arilumustus on
lunastud 16jaan. 1928 aastal

Kustusega: *N. Vungi*

VII Järgu tööstuslik ettevõtte Arutunnistus
võetud Eesti Panga Petseri osakonnast 23 juul.
1928 aastal nr. 436 all.

Firma No. 4601
A. P. osak. A. K. R. 246

Nr. 1992.
Kr. 2.-

Teadaanne
Kaubandus-tööstuskajale
ainuikilise kripidaja firma registreerimiseks.

Mina, allkirjutaja, teatan oma firma registreerimiseks järgmist:

1. Firma*) Nikolai Vungi.
2. Asukoht Misso vallas, Vabrikus talus.
3. Aiala Savitöööstus.
4. Tegevuse algamise aeg 23 juun. 1928 a.
5. Ainuikilise kripidaja ees- ja perekonnanimi, riiklondus ja sündimisaeg Nikolai Vungi.
Eesti kodanik. Sündinud 1872 aastal 1 mail.
6. Prokuristi ees- ja perekonnanimi ja riiklondus

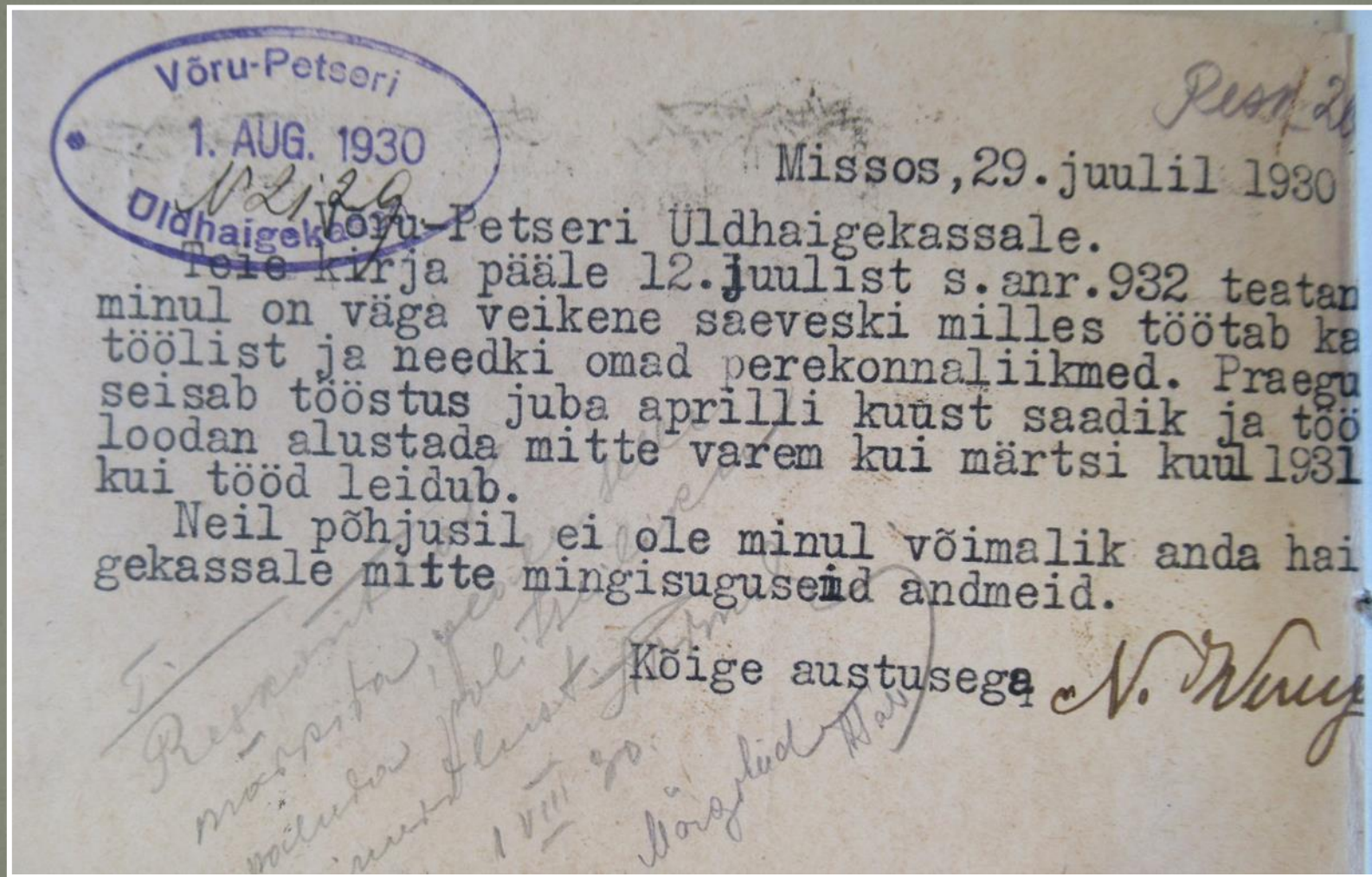
Prokuristi allkirj *N. Vungi*

Kripidaja allkirj *N. Vungi*

Kirjutab alla minu juuresolekul oma kšega Nikolai Vungi.
2. det. 1928. a. Petseris.

Justelotina
Sekretär.

Nikolai Vungi kiri üldhaigekassale

„Müüa vana tellisetehase oamaniku maja Misso vallas“

Maja seisukord on kehv, kuid lisaväärtuseks on vana käsitsi tehtud tellis. Maja võimalik ka lammutada.

Maja mõõdud on 13,8m korda 6,8m. Omanikuks oli Aleksander Vungi kes 1910 selle maja endale elamiseks ehitas. Seinad on 36 cm paksud 100% vana punane käsitöötellis. Paljudel kividel ka signatuurid ning partii numbrid!!!

30 000 m² 7 490 €

Tehase omaniku maja 1910. aastast

Nõukogude ajal asus majas Luha tellisevabriku kontor.
Pärast tellisevabriku sulgemist olid seal Misso sovhoosi töötajate korterid.

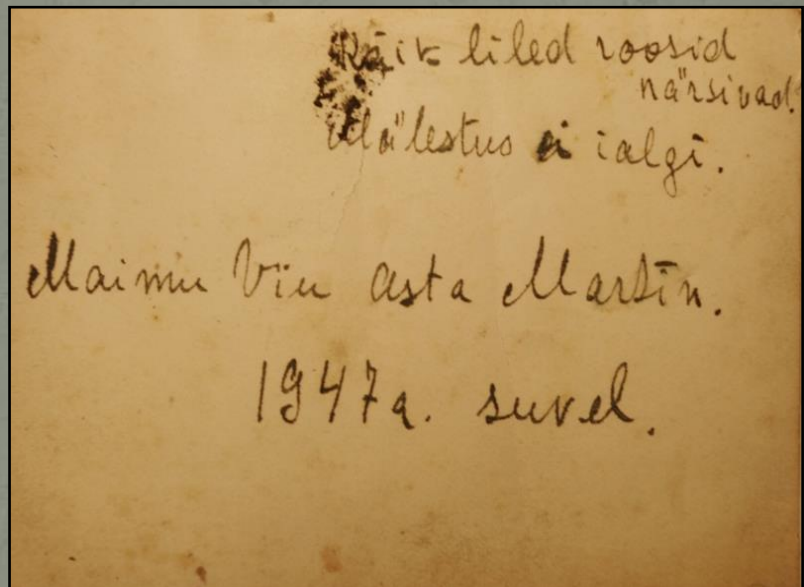

Tellisseinal
Aleksander
Vungi nimi.
1910.

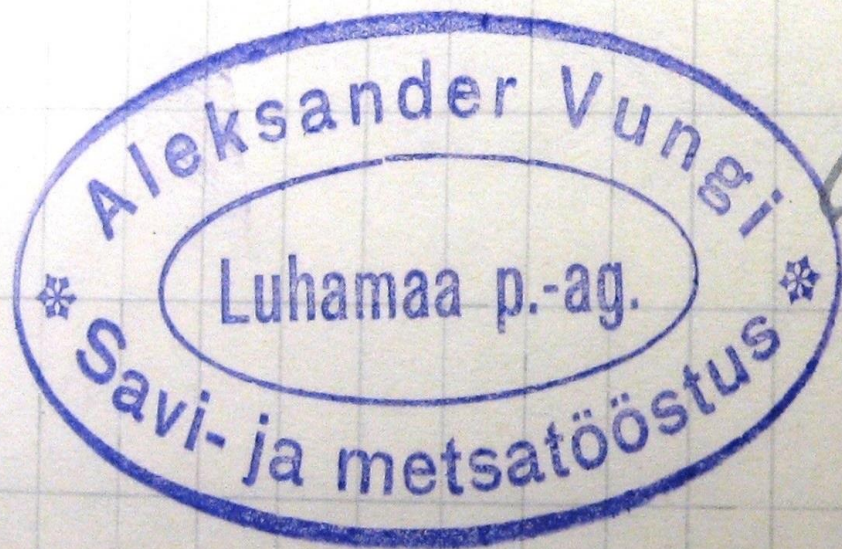

Tõenäoliselt Aleksander
ja Ennija Vungi

Vungi lapsed: Maimu, Viiu, Asta ja Martin

Tekst Rootsist saadetud
foto tagaküljel. Saatja: Viiu Vungi

A. Vungi

A. Vungi kuulutus

Teataja 5. 3. 1945. Rootsi

Aleksander Vungi- Võrumaalt palub
kõiki sõpru ja tuttavaid kirjutada aadr.:
Tosterupsgård, Svenstorp (Fr. Bennet.)

VISAD EESTLASED ROOTSIS

1944. a. sügistormides saabus Gotlandi randa Lõuna-Eestis hästi tuntud telliskivitööstur ja ärimees A. Vungi koos oma perekonnaga. Asudes hiljem Skånesse Tosterupsi mõisa karjatalitajaks. A. Vungi oli juba algusest peale kantud soovist saada nii ruttu kui võimalik „Oma toa, oma loa“ omanikuks.

Et saada lississetulekut, hakkas ta kasvatama kanu, millele varsti lisandusid ka sead.

Kuna töölismaja juures selleks sobivad kõrvalhooned puudusid, püstitas vastne loomapidaja teivaste vahele õlgedest katusealuse, sest õlgi sai tasuta mõisa kasutamata õlevirnast.

Kaastöölised jälgisid seda tegevust ja muigasid kahjuröõmsalt. Aga kroonid olid pandud liikuma ja asjaol oli edu. Kanakari kasvas mitmesaja pealiseks ja sigade arv 57-le. Kuueaastase töö järgi oli A. Vungi teinud oma igapäevase töö karjatalitajana, toinud 7-liikmelise perekonna ja siiski säästnud niipalju rahas, et teostas oma soovi, ostes 1952. a. Pressebo jaama lähedale 4 ha. suuruse väikemajapidamise. Kõnesolev majapidamine oli eelmise omaniku poolt hooletusse jäetud. Kõrvalhooned ettenähtud otstarbeks puudusid. Kui 1953. a. kevadel uut omanikku külastasin, kahtlesin selle ettevõtte õnnestumises.

Aga kui nüüd mõne päeva eest eestlase talus uuesti käisin, siis jõi mulje, et Vungi oma töökoos ja visadusega võib ka loomakasvatajana toime tulla.

Praegu kuulub A. Vungi kanakasvatusele 1800 kana ja 250 siga.

Aastas turustatakse üle 3000 linnu ja tapamajasse saadetavate sigade arv kõigub 600—700 vahel. Samaaegselt on aga kogu aja käinud ehitustegevus.

Käesoleva aasta talvel viidi lõpule keskkütte seadeldiste ehitamine, mis varustab nii elumaja kui kõrvalhooneid soojuste ja sooja veega. Kulukas ettevõtte oli ka veevärgi sisseseadmine, veovahendite soetamine jne. Unustusse ei ole jäetud ka lastele hariduse andmist, kuna kaks tütardest õpivad realkoolis, üks juba eelviimases klassis.

Neid ridu kirja panneb ei taha ma kõnesolevat majapidamist esile tõsta eeskujumajapidamisena, see võtab aega ja palju tööd, aga see, mis on antud võimalustes tehtud, ja tagajärjed, mis selle tulemusena saavutatud, on igal juhul hinnatavad.

Vungi lähedale metsatalusse on omale eluaseme rajanud skautide sõber ja Metsakodu küllasta nuile tuttav sõrulane Laas Oesalg.

Ehkki Laas on juba 70 künnisel ja saab seetõttu toetuseks kr. 100. kuus, siis ometigi elab Laas oma majas ja kasvatab kannustikust ülesharitud uudismaal kartuleid ning aedvilja. Kui üks Laasi külastajatest avaldas imetlust, kuidas on see võimalik, et selles eas ehitada veel maja nii väikese sissetuleku juures, siis vastas Laas: „Ega ma Saaremaalgi maja rahaga ei ehitanud, vaid kirve ja saega. Raha läheb selleks vähe tarvis.“

R. Paglant

Vaba Eestlane.25.8.1956

(Ilmus Torontos)

1944 a sügistormides saabus Gotlandi randa Lõuna-Eestis hästi tuntud telliskivitööstur ja ärimees A. Vungi koos oma perekonnaga. Töötas Skånes Tosterupsi mõisas karjakasvatajana. Tema ülalpidamisel oli 7 pereliiget. 1952 ostsis Pressbo jaama lähedale 4 hektari suuruse talu. 1956 oli tal kanakasvatus 1800 kana ja 250 seaga sigala. Aastas turustati üle 3000 kodulinnu ja 600-700 sea.

Eestlane Rootsis kanapidaja

Põllupidamine võimalik vaid suure kapitaliga

STOKHOLM (EPL) — Eestlaste ettevõtlikus on neid viinud väga mitmesugustele tööaladele ja ettevõtete loomisele. Nii on mitu eestlast Rootsis endale muretsenud väikemajapidamisi, tegeledes aiandusega, kanakasvatamisega jne. Üheks selliseks on Aleksander Vungi, kes 1951. a. omandas Göteborg-Trollhättani vahelise Prässebo raudteejaama läheduses väiketalu. Alguses kasvatas ta peamiselt sigu, kuid viimastel aastatel on siirdunud üha rohkem kanade pidamisele. Võrdlemisi laokil olnud kohast on ta siitke tööga loonud eeskujuliku väikemajandi.

— Sigadekasvatus laiemas ulatuses ei tasu end viimasel ajal, sest villi ja muu toidus on kallis, produtseerijale-põllumehele maksetav liha hind aga hämmastavalt madal, jutustab Aleksander Vungi oma elust. Jõuab lihasaadus aga tarbija kätte, on vahetalituste kõrge protsent hinnas ülesse ajanud. Lihasaaduste hinnad on tapamajade poolt klassifitseeritud umbes paarikümnesse klassi peki paksuse, raskuse jne. järgi. Kui tarvitaja läheb liha ärist ostma, siis pole üldse juttu klassidest, vaid kõik on prima.

Nii sai tootja läinud aastal sea-liha kilo eest 3½ krooni, kuid ärist ostes maksis see 7—8 krooni kilo.

Selline olukord on Vungil võtnud isu ära sigade kasvatamist laiendada, tänavu on tal vaid 30—40 tapasiga. Kanakasvatamise alal on olukord palju lahedam. A. Vungi kasvatab vaid valgeid leghorni tõugu kanu, praegu on tal noori munejaid kanu ja tibusid 2200 tk., tapatibusid 4000. Kuigi haudumiseadeldised on olemas, on suurem osa tibudest ostetud, see on ratsionaalsem. Läinud aastane munatoodang oli 25.000 kg, ehk umbes 400.000 muna.

Mis puutub põllupidamise tasuvusse üldse praegusel ajal, siis kinnitab hr. Vungi, et maapidamine alla 100 ha pindalaga ei tasu end ära, kuna sellist talu ei ole võimalik täielikult mehhaniseerida.

Põllupidamine praeguses olukorras on võimalik vaid suure kapitaliga.

A. E.

Vaba Eestlane 13.7.1960

A. Vungi: Sigade kasvatus ei tasu end viimasel ajal, sest villi ja muu toidus on kallis, põllumehele maksetav hind aga hämmastavalt madal /.../ Maapidamine alla 100 ha pindalaga ei tasu end ära, kuna sellist talu ei ole võimalik täielikult mehhaniseerida.

Põllupidamine praeguses olukorras on võimalik vaid suure kapitaliga.

A. Vungi kasvatab vaid valgeid leghorni tõugu kanu, praegu on tal noori munejaid kanu ja tibusid 2200 tk, tapatibusid 4000. /.../ Läinud aastane [1959] munatoodang oli 25 000 kg ehk 400 000 muna.

Vaade Vungi vabrikule ja taluhoonetele 1934

ERA 4460.1.1966

Koit 18.4.1925

3-miljoniline varandus tuleroaks. - Võrumaal lauavabrik maha põlenud.

Mõni päev tagasi põles maani maha Võrumaal, Misso vallas Kriiva külas asuw Nikolai Vungi päralt olev lauavabrik ning jahuveski. Tulle jäi suurem osa sisseseadest ühes aurukatla ja saekaatriga. Ühes sisseseadega põles ära suur hulk laudu, jahu ning vilja, mida ümberkaudsed taluomanikud veskisse ümbertöötamiseks olid toonud. Hoone ja sisseseade oll kinnitatud ainult 2 miljoni marga eest.

Tuli sai alguse katlamaja korstnast katuselelangenud sädemetest. Katus oli laastudest ja võttis kergesti tuld. Kuigi tuld kohe alguses märgati, ei suudetud sellele enam piiri panna ja hoonet päästa, sest vabrikus olevad laudad süttisid ja andsid tulele head toitu. Ainult osa vabriku sisseseadest, nagu mõnesugused kergemad masinad ja tööriistad, suudeti põlevast hoonest välja tuua. Kogu kahjusumma tõuseb 3 miljoni margani.

Wõrumaa Elu. 7.8. 1926

Tulekahju Misjos.

Tellisitiwi tehase leetides.

25. juulil j. a. läks Misjo wallas
Ariwa külas elama Nikolai Bungi
tellisitiwi tehase katuse põlema, millest
tuld wõttis ka lähedal asuwat 20 jülda
puid. Suli arwatakse alguse saanud
olewat tellisitiwi tehase ahjust. Omaniku
kahju on 50.000 marka.

Wõrumaa Elu, 8.5.1929

Ööl vastu 5. maid põles Misso vallas „Griva“ külas elava Nikolai Vungi päralt olev kaunitööstuse hoone maani maha. Omanik hindab kahju 800 kr peale. Hoone oli kinnitatud kindlsutsuseltsi „Eesti“ 700 krooni eest. Tuld arvatakse tekkinud olevat küdevast ahjust.

Postimees, 18.3.1933

Võrumaal, Misso vallas põles A. Vungi savitööstuse hoone peaaegu maani maha, ühes sisseseade ja hulga valmis Kividega. Tulle jäi rohkesti poti- ja katusekive. Hoone oli kinnitatud „Polarises“ 1000 kr eest, kuid kahju tõuseb 2475 kr. Tuli on saanud alguse omaniku arvamise järgi põlevast potikivi ahjust.

Võrumaal põles savitööstus.

Võrumaal, Misso vallas põles A. Vungi savitööstuse hoone peaaegu maani maha, ühes sisseseade ja hulga valmis Kividega. Tulle jäi rohkesti poti- ja katusekive. Hoone oli kinnitatud „Polarises“ 1000 kr eest, kuid kahju tõuseb 2475 kr. Tuli on saanud alguse omaniku arvamise järgi põlevast potikivi ahjust.

Petseri Uudised, 20.1.1937

Weoauto surmas mehe ja hobuse

Autojuht aastaks wanglasse.

18. jaan. oli Tartu ringkonnakohtu väljasõiduistungil Petseris arutusele süüdistus autojuht Aleksander Nikolai porg Bungi vastu inimese surnuks sõitmise pärast.

28. juunil 1936. a. jäi Rootowa w. elanik Ilja Holodow ühes hobusega Klesina külas Petseri-Laura vahelisel maanteel tagant järele sõitwa weoauto N-36 alla, mida juhtis Aleks. Bungi, pärit Misso wallast. Ilja Holodow sai silmapiltselt surma. Tal oli purustatud täielikult pea. Surma sai ka hobune, kuna wankril leidus waid kriimustusi.

Juurdlusel selgus, et Holodowile sõitis weoauto N-36 tagant järgi. Auto umbes 100 m. kaugusel olles, muutus Holodowi hobune rahutuks ja Holodow tuli wankrilt maha ning hoidis hobust juuförwalt. Kui auto umbes 10 m. kaugusel oli, hakkas hobune

lõhtuma, meest endaga kaasa wedades. Weoauto jellal, mis sõitis 35—40 km. kiirusega, ei aeglustanud sõitu, waid püüdis hobusest mööduda. Umbes 60 m. kestis jarnane wõidufihutamine, kuni lõpuks hobune end järsult risti autole ette pööras ja mõlemad, hobune kui ka mees jäid weoauto alla. Surnu omaksed nõudsid kahjutohu hobuse, wankri, rafenduse ja matusekulude eest kokku 565 kr. autojuht Bungilt, keda süüdistati ettewaatamatu ja määrustewastase sõidu tagajärjel surma põhjustamises. Raebealune Bungi ei wõtnud süüd omaks, waid seletas, temale paistnud hobune rahulikuna, ka olnematematil olnud peal suur koorem kättepuid, et järsk pidurdamine osutunud wõimatuks. Kohus karistas Bungit 1 a. wangimajaga, ühtlasi mõistes temalt wälja ttiwiilnõude 550 kr. ulatuses ühes 6 protsendiga aastas.

Vabriku korsten tänapäeval

Pärast tulekahju valmis 1934 uus vabrik, millest tänaseni on säilinud üksnes korsten.

Ehitajaks oli Kikka- nimeline ehitusmees. Tehase omaniku tütre Viiu Vungi mälestuste järgi olevat ehitaja isale öelnud: „See korsten püsib püsti mitu sajandit!“.

Tellisevabriku ja saeveski töölised

Vungide ehitatud töölismaja

Osa hoonest
hävis hilisemas
tulekahjus

Endine töölistmaja. 2010

7. augustil 1940 a.

Vungi sovikööline

VTK=Vastseliina Tööstuskombinaat

Savi kaevandamine Luha tellisetehases

**Luha vabriku
toodang**

Grõnkad

Neid savipotte olevat
toodetud 10 erinevat
mõõtu

Foto: A. Padosepp. 2011

Luha vabriku
toodang

Savikauss

Foto: A. Padosepp. 2011

Luha vabriku
toodang

Lillepoti alus

Toodeti
erimõõdulisi
lillepote ja
potialuseid

Foto: A. Padosepp. 2011

Luha vabriku
toodang

Savikann

Kannusid valmistati 3
eri mõõdus.

Savinõude
valmistajaks olevat
olnud Pihkva oblastist
pärit Nikita Jekimov

Lillepott Luha vabrikust

Kunagise *potitare* asukoht

Esimese, 1905. a ehitatud tellisetehase hoone varemed. Foto: A. Padosepp 2011
Hoones, mida rahvasuus kutsuti *potitare*, valmistati ahjupotte ja savinõusid.

Tõnu Meldre mälestused

Tõnu isa, Valter Meldre (1902-1982) töötas 1950. aastatel Luha tellisevabrikus

Isa oli viimaks koju jõudnud. Et Husari oli purustatud, Vungi vabrikusse Luhamaal aga parasjagu otsiti juhatajat, otsustati kolida Luhamaaale /../

*Paarsada meetrit tihedat noort lepametsa, siis hakkas vasakul leppade vahelt paistma uhke elumaja. Kõrgel vundamendil, kuigi ühekordne. **Suursuguse planeeringuga, laotud valitud, sulamiseni põlenud telliskividest.** Fassaadiga "tee" poole, kõrge trepi ja värvilise mosaiikaknaga paraaduksega keskel. Aknad tiibades ületasid linnamehe akna kõrguselt vähemalt 1,5 ja laiuselt vähemalt 2 korda. Raamid kunstipärased: keskmine klaas hiiglasuur ristkülik, mida neljast küljest ümbritsesid ribana pisemad. /.../*

*Üldse, Vungi majas kõik köetav demonstreeris värviliste glasuurpotikivide ilu ja suursugusust. Vungi savi juba ise oli eht potisavi, seepärast oli ka vabrik **algusest peale potikivivabrik.** Kõige õnnestunumad kivid, iseenesest mõista, pandi kõrvale ja kasutati omale seina. Imetlemiseks endale ja külalistele.*

Kunagise uhke maja jäänused

Mälestus kunagisest mehhanismist

1958. aastal valminud töölismaja

Mälestus kunagisest mehhanismist

Informandiga Kriiva külas vestlemas. 2013

Vladimir Kõrvet (1959-2018)

Luha tellisetehas 1950. aastatel

SOKA TELLISETEHAS

August Sokk
1900-1975 (?)

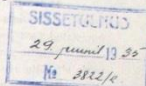
A. Sokk

Soka savi- ja tellisevabrik Savimäel

Teadaanne Kaubandus-Tööstuskojale

ainuiskiliku äripidaja firma registreerimiseks.

Mina, allakirjutaja, teatan oma firma registreerimiseks järgmist:

1. Firma*) *SMK, Aleksander*
2. Asukoht *Misso vallas, "Loidu" talus*
3. Äriala *Telliskivi tööstus*
4. Tegevuse algamise aeg *1934 a. det.*
5. Ainusikiliku äripidaja ees- ja perekonnanimi, kodakondsus ja sündimisaeg *Aleksander SMK, Eesti Vabariigi kodanik, 1900a. 25. märtsil*
6. Prokuristi ees- ja perekonnanimi ja kodakondsus

Prokuristi allkir. **)

Äripidaja allkiri **)

M i s s o vallevallitsus tõendab, et eelolev allkiri on tehtud
oma kätte Misso vallas elutseva Aleksander S o k k a poolt.-
20 senti tempelmaksu märkides siinjuures kustutatud.-
Misso, 21. juunil 1935 a. nr. 260.

W. K. K. K.
Valvassekretär

*) Firmade seaduse (R. T. Nr. 36--1927) järgi peab ainuiskiliku äripidaja firma sisaldama äripidaja perekonnanime ühes esinimega või esinimetä. Sõnasel firmal ei tohi olla sügavat liandust, mis laenu oletada, et firma on üldine oma. (Firmade seadus § 2)

**) Kui allakirjutaja ilmutab isiklikult Kaubandus-Tööstuskojalt või Koja osakonda või esindust, siis kirjutab tema alla registreerimisvande Koja ametliku juuresolekul; vastasel korral peab allkiri olema tõetatud seaduslikus korras notari, omavalitsuse või politsei poolt.

A. Soka tellisetööstus. Asutatud 1934

ERA.891.2-20725

Soka vabriku reklaamtekstid

Igasugusele ehitusele

ALEKSANDER SOKK

Misso-Kõidu telliskivitehasest
muretsesid igasorti kõrgesilla-
tellikud

K I W I D

püsivad pool iga rohkem, kui
mujalt tellitud.

On saada kas oma veoga ehk tehase
poolt koda toomisega. Sissemaksega
tehases ehk Põsaris, Poska 1, Aug.
Sokk'i rohu- värwikanplusest, kus
sada ka lototarbeid, kapiidke ja
mesinõude kuskängi j. n. e.

Auskiitud wõnnad SOKK.

Misso Aleksander Sokk'i
telliskiwitehas müüb häid

telliskive ja
karniisikive

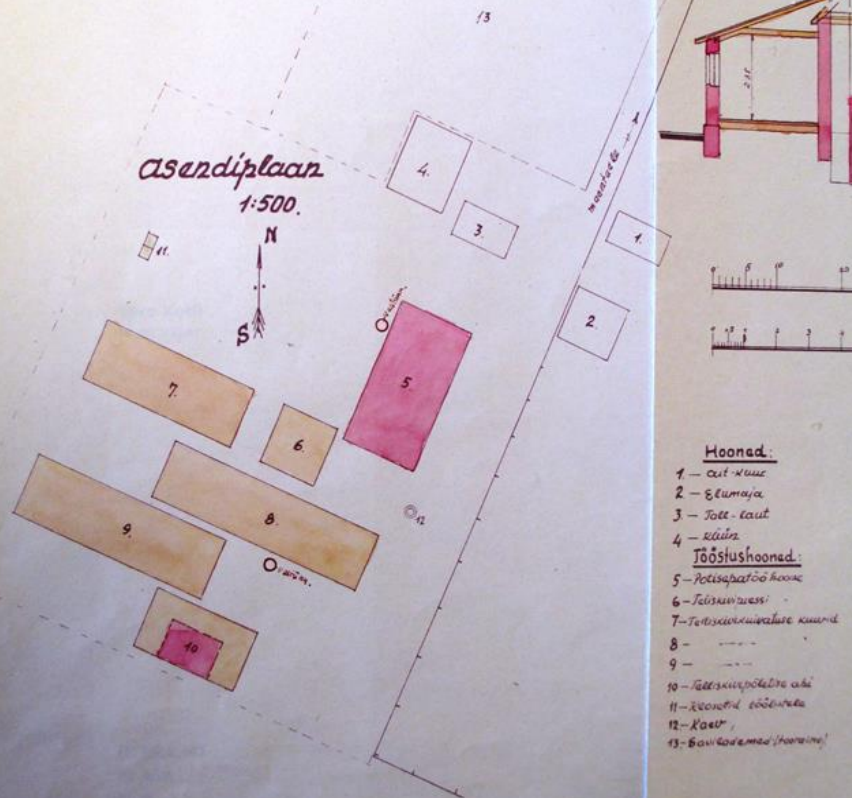
suurel ja wäikesel arwul Misso wallas,
Kõidu isa juures. Tellimise järele woo-
takse wõnrijatele koda. Teaseid saab
ka Põsaris, Poska tän. 1 Aug. Sokk'i
rohu-wärwikanplusest ja Kaatani tän. 4.

„Kivid, mis püsivad
pool iga rohkem kui
mujalt tellitud“

Võrumaal, Misso vallas, Koidu nr. 3 talu
maa-alal asuva Aleksander Sokk'a
Savitööstuse plaan

Krundi kogusuurus: 1730 hehtaari
Tööstuse maa-ala umbes 6400 m²
Tööstushoonete ja kuuride ala - 1200 m²

asendiplaan
1:500.

Hooned:

- 1 - aut-näue
- 2 - elumaja
- 3 - tall - laud
- 4 - eluhoon

Tööstushooned:

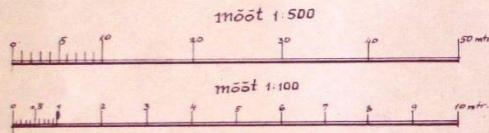
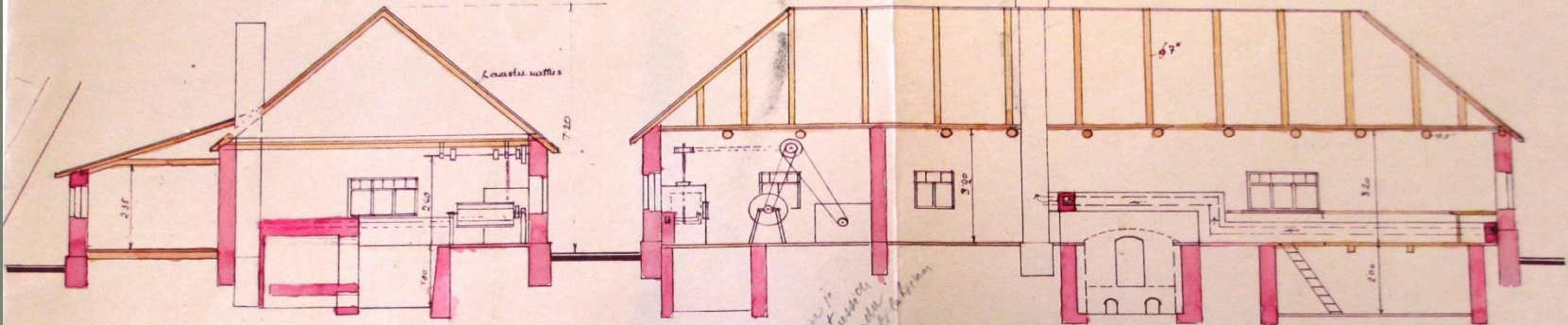
- 5 - Põlispuutöö hoone
- 6 - Tööstusruumid
- 7 - Tööstusruumide kaud
- 8 -
- 9 -
- 10 - Tööstusruumide ahi
- 11 - Tööstusruumide ahi
- 12 - Kaud
- 13 - Savitööstus (hoone)

3. talu

Potikivitoöstusa hoona:

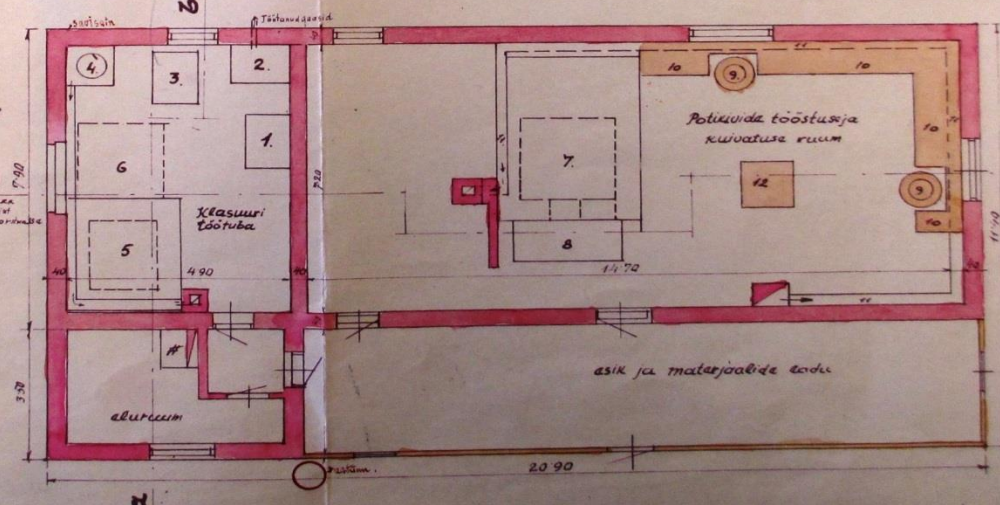
Ristlõige a-b 1:100

Pikkilõige c-d 1:100

Tina põletamine
ja kuivatus
toimib
kõrvaldise
süsteemi
ga.

Põhiplaan 1:100.

Hooneid:

- 1 - aut. kütte
- 2 - elumaja
- 3 - tall - kait
- 4 - küüsi

Tööstushooned:

- 5 - Potisapadöö hoone
- 6 - Tõuskuivatusi
- 7 - Tõuskuivatusi kumid
- 8 -
- 9 -
- 10 - Tõuskuivatusi ahi
- 11 - Kõrvaldise tööstuse
- 12 - Kaur
- 13 - Savikademed /hooraind/

Potikivitoöstuse sisseade:

- 1 - Lihvimise masin
- 2 - Petroleumi mootor G.H.7
- 3 - Tinaajutamise trummel
- 4 - Tina põletamise ahi
- 5 - Poti põletamise ahi
- 6 - ahjuesine küfte soht
- 7 - Poti põletamise ahi
- 8 - ahjuesine küfte soht
- 9 - Treimise laudad
- 10 - Poti vormimise lava
- 11 - Poti kuivatusi küfte kottide
- 12 - Lõu savi laudu

Jõõs-t-u-s-k-i-i-v-i-k-u-u-t-a-t-e vaade 1:100

11

Käesoleva plaani järel
 ehitada
 Tallinnas, 12. novembril 1938 a. Nr. 7621.
 Kõrvaldamine
 Tööd
 Tööd
 Tööd

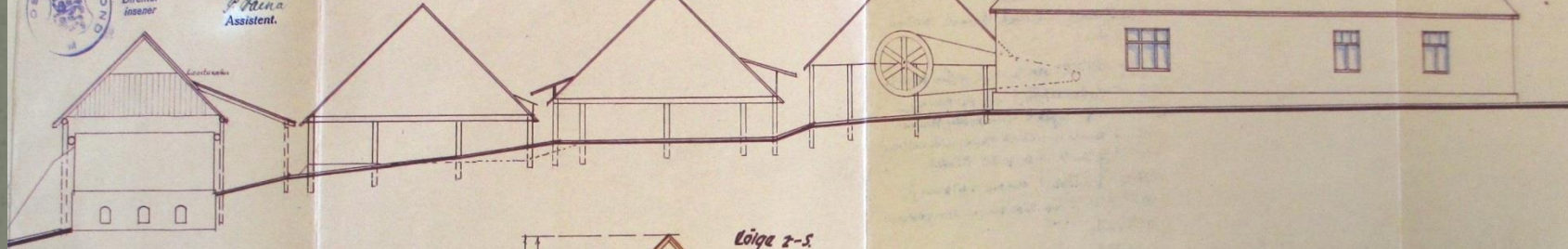
Projekt vastab R.T. 30-1936a §15 ja
 R.T. 25-1937a §17 käsitletud küsimus-
 tes tarvilikkudele nõudele
 Võru 29. okt. 1938

ing. O. Kõrvald
 M. Kõrvald

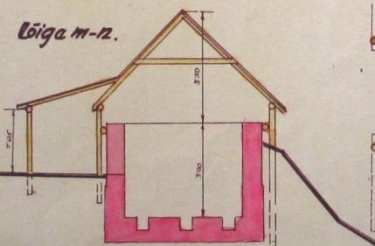
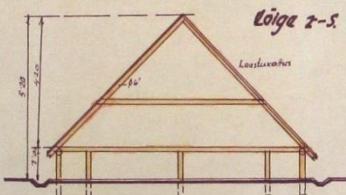
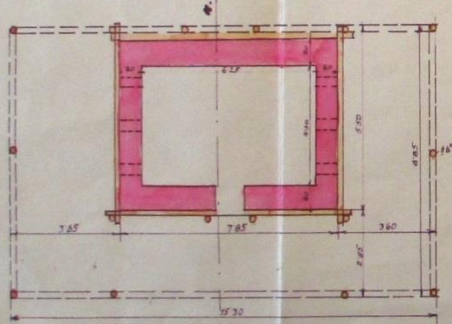

Kõrvald
 Direktor
 insener

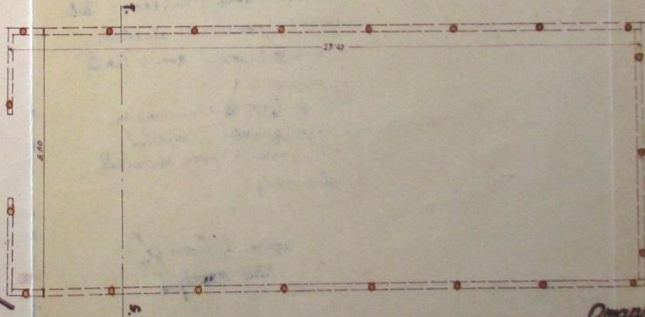
P. Kõrvald
 Assistent

Talliskiviabi, põhiplaan 1:100

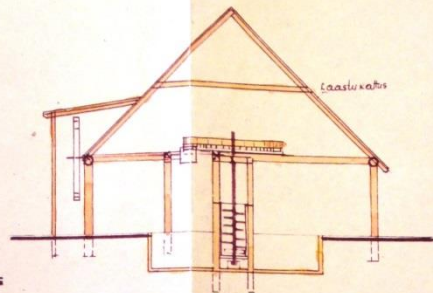
Talliskivide kuivatuskuur, põhiplaan 1:100.

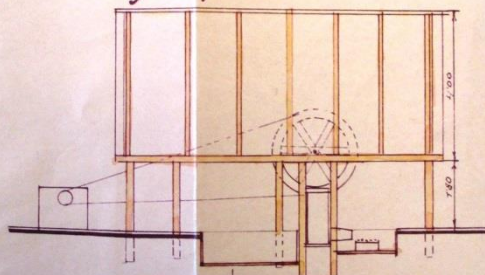
Märkus: Kõrvaldamine on ehitatud
 2. augustil 1938 a. teatud rahapaise
 ülemäärse järele apl. ed. Kõrvald.

Omak: H. Kõrvald
 Koostaja: Kõrvald, 12. nov. 1938.

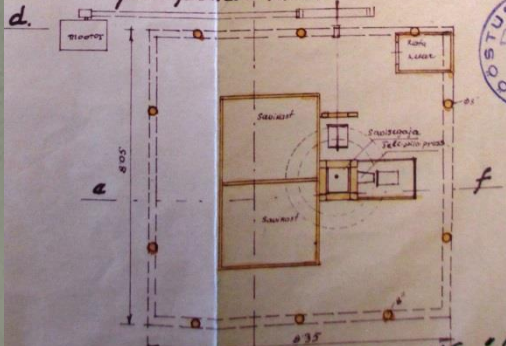
Savisagaja ja kiivipress, lõiga L-K 1:100

Loiga a-f 1:100

поhipлава 1:100.

sz. n. sz. E. Kórmag.

A. Soka tehase kunagine asupaik. 2010

Soka vabriku säilinud telliskive

Tellisseinetega Koidu talu kelder

